

Destekleme Etki Ölçüm Nedenleri

Tarımsal desteklerin etkisinin ölçülme nedenleri büyük çoğunluk ile destek düzeylerinin ölçüm nedenlerine benzemektedir. Uluslararası ticarete bağlı tartışmalar, ulusal politika etkinliğinin ölçülme ihtiyacı, toplum içerisindeki farklı grupların tepkisine bağlı mevcut politikanın değiştirilme ihtiyacı vb. nedenler etki ölçümü için de geçerlidir. Ancak konu ayrıntısından biraz daha bahsetmek gerekmektedir.

Desteklerin etkisinin ölçülmesi için birçok durumda önce destek düzeyinin ölçülmesi gerekir. Uygulanan bir politika kapsamında verilen desteklerin miktarı ölçülmekte, ardından verilen bu miktarın istenilen amaca ulaşım ulaşıldığı etki analizleri ile değerlendirilmektedir. Burada önce düzey ölçümü sonra etki ölçümü şeklinde bir yol izlenir. Ancak bu yaklaşım her zaman için geçerli ve yeterli değildir. Bazı durumlarda henüz uygulanmamış bir politikanın olası etkilerinin ölçülmesi gerekebilir. Uygulanmamış bir politikanın düzeyi olmayabileceği için önce düzey sonra etki yaklaşımı yerine olası etkiler önce ölçülmekte, ardından politika uygulanmaktadır. Kısaca destek etkisinin ölçümü büyük çoğunluk ile politika uygulamasından sonra olsa da, politika uygulanmadan henüz olmamış bir durumu da analiz edebilir.

Dünyanın birçok ülkesinde tarım politikaları kapsamında tarıma ciddi düzeyde kaynak aktarılmaktadır. Politika yapıcılarını aktarılan kaynağın istenilen amaca ulaşım ulaşıldığını tespit etmek için desteklerin etkisini analiz etmektedir. Örneğin üretime bağlı verilen bir desteğin ülke içerisinde üretimi artırması beklenmektedir. Etki analizinde amacı üretimi artırmak olan destek aracı analiz edilerek istenilen üretim artırma amacını gerçekleştirip gerçekleştirmediği değerlendirilmektedir. Mevcut politikaların yanı sıra, destek araçlarının etkinliğinin ölçülmesi aynı zamanda gelecek politikaların belirlenmesinde de önemli rol oynamaktadır. Üst kısımda bahsedildiği gibi desteklerin etki analizi henüz uygulanmamış bir politika için kullanılabilir. Kamu kurumları pilot çalışmalar ile henüz uygulanmamış bir politikanın olası etkilerini ölçerek gelecek dönemde oluşturacakları politikalar için ihtiyaç duydukları bilgileri toplayabilir.

Destek düzeylerinin ölçümü konusunda irdelendiği gibi destek etkisi konusunda da uluslararası açı büyük önem arz etmektedir. Ülkelerin uygulamış oldukları destekleme politikasının diğer ülkelerin dış ticaretine etki etmesi konunun önemini ortaya çıkarmaktadır. Ülke içerisinde üretimi artıran bir politika olması durumunda diğer ülkeler ilişkili ülkeye istenilen düzeyde ürün satışı gerçekleştirememektedir. Böylelikle ulusal düzeyde uygulanan politika uluslararası ticareti ihracatçı ülke açısından olumsuz etkilemektedir. Günümüzde verilen desteklerin özellikle fiyatlar ve üretim üzerindeki etkisi en fazla tartışma konularından biridir. Bu etkinin ne düzeyde olduğu ve diğer ülkeleri nasıl etkilediği konusu önemli bir nokta olarak desteklerin etkisinin ölçülmesinde değerlendirilmektedir. Ayrıca uluslararası ticarete meydana gelen ticaret tartışmaları da konunun popülerliğini artırmaktadır. Örneğin son dönemde özellikle ABD’de ortaya çıkan üretimden bağımsız desteklerin etkisinin ölçülmesi konusunun popülerliğini kısmi de olsa Brezilya ile ABD arasında meydana gelen ticaret tartışmalarına bağlamak mümkündür.

Desteklerin etkisinin ölçülmesi ulusal ve uluslararası durumlarla ilişkili olarak bilimsel açıdan da önemlidir. Bilim insanları için insan davranışlarını anlamak başlıca araştırma gayelerinden biridir. Ekonomi ve dolayısıyla tarım ekonomisi içinde üreticilerin davranışlarını anlamak başlıca araştırılan konudur. Burada devletin uyguladığı bir politikanın üretici davranışı üzerinde yaratacağı etki değerlendirilmekte ve etkinin farklı yönleri ortaya koyulmaktadır. Gelişen veri setleri ve yöntemlere göre bilim insanları desteklerin üretici davranışı üzerindeki etkisini daha ayrıntılı bir şekilde incelemek istemektedirler. Verilen fiyat desteğinin üretim üzerindeki etkisi nedir şeklinde başlayan araştırma sorusu, üreticilerin politika beklentisi işgücü kararlarını nasıl etkiler gibi çok çeşitli şekilde değişebilmekte ve gelişebilmektedir. Bilimsel açıdan konu sadece bir merak kapsamında olmamaktadır. Bilim insanları aynı zamanda kaynak kullanım etkinliğinin ölçülmesi, uygulanan politikaların ticarete etkisi, politikaların istenilen amaçlara ulaşım ulaşıldığının tespit edilmesi, gelecek politikaların oluşturulmasına yardımcı olunması gibi amaçlarla da tarımsal desteklerin etkisinin ölçümünü gerçekleştirmektedir.